

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 96/97 - LISTOPADA 2012.

Dragi moji Hrckovci,

ne znam kako vi, ali ja doista uživam u prekrasnim bojama i plodovima jeseni. Jest da se moramo malo toplije obući i da je sve više tmurnih dana, ali nemojte dopustiti da vam to utječe na raspoloženje, već iskoristite sve prednosti ovog najplodnijeg godišnjeg doba.

Osim u njemu, mi smo se potrudili da se zabavite i uz Hrcka, a među brojnim temama, tu je primjerice Dječji tjedan, koji je obilježen i u vašim školama.

Hrcko se nada da su se prvašići već navikli na novo okruženje i da im je u njemu bolje nego u vrtiću, a što se tiče onih malo starijih, da se u dnevniku već našla po koja dobra ocjena.

Budući da je školska godina nedavno počela, osim sastava s raznim temama, Hrcko je željan i vaših crteža. Tko god želi da mu se rad objavi na srednjim dvjema stranicama - olovku, bojice ili flomastere u ruke, i čim bude gotov pošaljite ga na već poznatu adresu. Na istu onu na koju nam redovito šaljete kupone za nagradnu igru. Do sljedećeg broja, veeeelika pusa od mene!

I. P. S.

Iz sadržaja izdvajamo:

Dječji tjedan u našim školama.....	4-5-6
Nacionalni kviz za poticanje čitanja.....	7
Učimo hrvatski.....	8
Konvencija o pravima djeteta.....	16
Vrime na salašu.....	18

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Zoltan Sič, Katarina Čeliković, Marina Piuković, Vesna Huska, Miranda Glavaš-Kul, Ana Čavrgov i Maja Andrašić

Lektorica: Katarina Vasiljčuk

Korektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Obrada slika: Nada Sudarević

Crtež na naslovnici ilustrirala: Gabriela Augustinov, VI-2, OŠ »A. Šantić« Vajska

e-mail: hrhrcko@gmail.com

Hrcko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za informiranje,
kao i uz povremenu potporu Pokrajinskog tajništva za obrazovanje
i kulturu i Ministarstva kulture Republike Srbije

DJEČJI TJEDAN U HRVATSKOJ ČITAONICI

Regrutirani novi lutkari

Hrvatska čitaonica iz Subotice je u suradnji s Međunarodnim centrom za usluge u kulturi iz Zagreba posljednjeg dana Dječjeg tjedna obradovala svoje članove interesantnom lutkarskom radionicom. Predškolci Vrtića «Marija Petković» i mlađi sudionici ovogodišnjeg Etno kampa sudjelovali su u stvaranju party lutka zijevalica.

Više od pedesetero djece uspješno je savladalo tehniku izrade ovih lutaka, koje su s radošću ponijeli doma te su tako i službeno postali mali lutkari.

Obje radionice vodili su Ljubica Suturović i Arsen Ćosić.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Za rješnje zadatka iz ovoga broja, potrebno je biti pravi mali detektiv. Odgovor se naravno krije na jednoj od stranica Hrcka, a pronaći ćete ga sigurno ako pročitate podlistak od prve do posljednje strane. ☺

Pitanje glasi: »Kako se zove roman spisateljice Nade Mihelčić?«

Odgovor pošaljite na adresu:

NIU »Hrvatska riječ«,

Trg cara Jovana Nenada 15/II, s naznakom:

Za »Hrckovog detektiva«

Zaslužene darove dobit će 10 sretnih dobitnika!

Očekujem vaša pisma!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

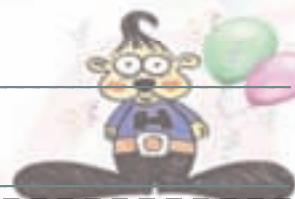
Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detektivi

Hip hip huraaaaa! Stigao je ogroman broj vaših kupona i to svi s točnim odgovorima. Jako mi je drago zbog toga, jedino što je bilo teže odabrati tko da bude nagrađen ovoga puta. Budući da nam je pisalo puno naših prvašića, koji prvi puta sudjeluju u nagradnoj igri, odlučili smo nagraditi njih, te one koji su nam prvi put pisali. A ostalima poručujem da nam ponovno pišu, jer će se nekog sljedećeg puta i njima posrećiti.

Odgovor na pitanje iz prošlog broja je - 33 prvašića.

Deset Hrckovih detektiva, dobitnika nagrade su:

1. Marija Šarčević, I. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
2. Valentina Ostrogonac, I. a, OŠ »M. Gubec« D. Tavankut
3. Srđan Lovrić, VI., OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
4. Lucia Mamužić, I. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
5. Vinka Vuković, I. b, OŠ »I. G. Kovačić« Sonta
6. Ana Jaramazović, III. d, OŠ »S. Sava« Aleksandrovo
7. Ana Kujundžić, I. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
8. Anita Molnar, VI., OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
9. Bojan Petrović, OŠ »I. G. Kovačić« Sonta
10. Lucija Vukov, I. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica

Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

HRCKO

TEMA BROJA DJEČJI TJEDAN

Prvi tjedan u listopadu u cijelome je svijetu posvećen djeci i obilježava se kao Dječji tjedan. Ove je godine Dječji tjedan održan kao dio šire nacionalne kampanje pod nazivom «Bolji smo zajedno», a posebna pažnja posvećena je inkluziji i promociji prava djece sa smetnjama u psihofizičkom razvoju.

Dječji tjedan, čiji je ovogodišnji moto bio «Rastemo kao jedno - Bolji smo zajedno», obilježen je i u našim školama.

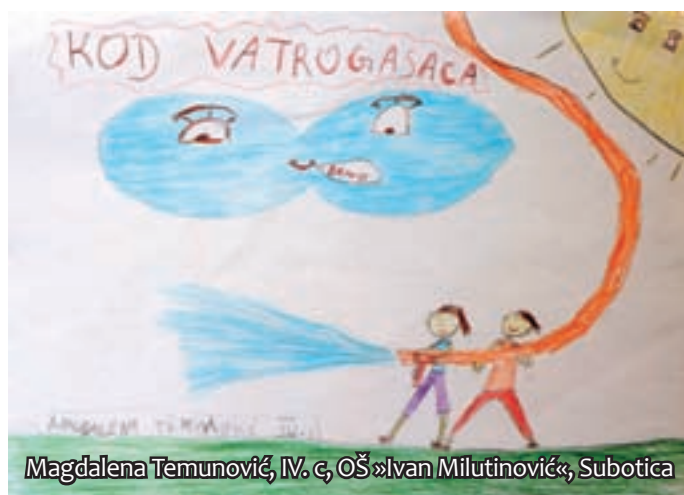
O tome kako je protekao pisali su nam naši dragi Hrc-kovi novinari.

Najljepši dan u Dječjem tjednu

Leona Matković, III. h, OŠ „Matko Vuković“: Dječji tjedan je bio posvećen djeci. Tih dana smo se u školi bavili nekim aktivnostima kojima se inače ne bavimo. Crtali smo po asfaltu, posjetili školu u Malom Bajmoku, bili na Paliću... Opisat ću vam dan koji je meni bio najljepši. Toga dana kada smo došli u školu, prvo smo imali

Učenici IV. c OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici:

Dajana Brajković: Tijekom Dječjeg tjedna svaki dan smo obilazili nešto novo. Išli smo i kod vatrogasaca. Tamo smo probali kacige koje vatrogasci nose u slučaju požara. Poslije smo mogli sjesti u nekoliko vatrogasnih kola. Dok smo sjedili u njima, jedan od vatrogasaca je uključio sirenu. Potom smo vidjeli svu vatrogasnu opre-

Magdalena Temunović, IV. c, OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

mu. Vatrogasac nam je pokazao ljestve koje su visoke oko 30 metara. Najviše mi se svidjelo kada smo prskali vodom iz hidranta. Na kraju smo se svi slikali s vatrogascima. Ovaj dan sam opisala, jer mi se najviše svidio.

Dario Lakatoš: Meni je u utorak bilo super. Bili smo kod vatrogasaca. Tamo smo radili mnogo zanimljivih stvari. Prvo nam je vatrogasac pokazao kako primaju pozive. Potom smo išli u garažu vidjeti vatrogasne kamione. Čak smo probali njihovu kacigu i ranac sa zrakom. Poslije smo mogli sjesti u kamione. Na kraju smo prskali s crijevom i to nam se jako svidjelo. Sve mi je bilo super i volio bih sljedeće godine opet ići.

Učenici OŠ »Sveti Sava« u Aleksandrovu:

Matea Rudinski: U ponedjeljak smo imali prijam prvaka u Dječji savez. Učenici 3. i 4. razreda su priredili

sat hrvatskog jezika, a zatim smo išli u školu u Mali Bajmok. Do tamo smo išli pješice. Bilo nam je blizu. Učiteljica je ponijela bombone da se svi skupa počastimo. Tamo smo priredili premijeru filma „Novi šešir“ u kojem su glumila djeca iz mog razreda. Kada se film završio, dobili smo veliki pljesak. Poslije su djeca iz te škole postavljala pitanja nama, malim glumcima. Bili smo jako ponosni i osjećali smo se kao pravi glumci. Kada su nas pitali što ih je zanimalo, častili smo se bombonima. Na kraju smo se malo družili i igrali, pa smo se vratili u našu školu. Ovaj tjedan je bio lijep, ali će mi ipak u sjećanju najviše ostati dan proveden u Malom Bajmoku.

TEMA BROJA NAŠIM ŠKOLAMA

zanimljiv program. Utorak mi je bio najbolji dan, jer smo pravili igračke od materijala za reciklažu. Ja sam pravila igračku od papira. S jedne strane papira smo crtali ribicu, a s druge akvarij, pa zalijepili na štapić. Kada brzo vrtiš štap, izgleda kao da je ribica u akvariju. U srijedu smo imali maskenbal. Ja sam bila balerina, a moja prijateljica lutkica. Pobijedio je robot. U četvrtak smo igrali štafetne igre. Učenici su punili boce vodom i nosili novine bez ruku. Svi su navijali. Dječji tjedan smo završili mađioničarskom predstavom. Mađioničar je bio zabavan. Iz maramice je izvadio jaje i maramice je stavio u napuhani balon. Kako li mu to uspijeva?

Robert Miler: Meni se najviše svidio maskenbal zato što je bilo puno maski. Najviše su mi se svidjeli nindža kornjače, Štrumpfeta, vojnici i roboti. Sudjelovao sam i u štafetnim igrama. U ekipama su bili izmiješani učenici od 1. do 4. razreda. Naši prijatelji su navijali, ali, nažalost, moja ekipa nije pobijedila.

Učenici III. a OŠ »Matija Gubec« u Tavankutu:
Sara Vuković: Dječji tjedan se svake godine održava u školama, i tada učitelji i nastavnici priređuju djeci zabavne dane. Sva djeca u osnovnim školama jako vole Dječji tjedan. Ove su nam godine priredili sportski dan i igrali smo razne igre. Zatim smo u utorak imali Dan čokolade. Naučili smo mnoge zanimljive stvari o čokoladi. To je bio sladak dan! Sljedećeg smo dana imali goste iz OŠ »Žarko Zrenjanin«, lijepo smo se družili i pravili smo figurice od papira, učili origami tehniku. Bilo nam je vrlo zabavno. Pravili smo i medalje za prvaše i posvetili cijeli dan jeseni... Mnogo volim Dječji tjedan.

Ivan Skenderović: Dječji tjedan je počeo zabavno, ali i naporno, pa je nastavio s čokoladom i s papirnatim

čudima, zlatnim medaljama, jeseni... Prvog smo se dana svi smijali i trudili, neki su se natjecali u utrci u vrećama, pa na poligonu s preprekama, u prebacivanju lopte... Učiteljica je napravila lijep Dan čokolade, čak smo za

užinu imali čokoladno mlijeko... Trećeg mi je dana bilo najzanimljivije. Radili smo origami tehniku. Pravili smo brodiće, labudove i T-reksa, sve od papira... Pravili smo medalje za prvaše, to je dar djeca-djeci... Volio bih da nam bude ovakav svaki dan.

Dječji tjedan u OŠ »22. oktobar« u Bačkom Monoštoru

Zdenka Mitić: U Osnovnoj školi »22. oktobar« u Bačkom Monoštoru učiteljice, nastavnici, ravnateljica

i cijeli kolektiv obilježili su Dječji tjedan. Tada se osobito obraća pozornost na aktivnosti za djecu koje su manje vezane za nastavu, a više za zabavne, a opet edukativne sadržaje. Tako su prvoga dana Dječjega tjedna organizirane projekcije za mališane. Učenici prvoga i drugoga razreda su u prostorijama Centra građanskih aktivnosti uživali u avanturama šegrta Hlapića, a malo stariji drugari iz trećega i četvrtoga razreda u dogodovštinama družbe Pere Kvržice. Organizirani su još mnogi interesantni sadržaji, poput izleta i šetnje u prirodi.

Dječji tjedan u OŠ »Ivan Goran Kovačić« u Sonti

Maja Andrašić: Po tradiciji, a sukladno običaju u cijelom svijetu, prvi tjedan listopada u OŠ »Ivan Goran Kovačić« bio je posvećen djeci. Program aktivnosti bio je vrlo bogat, a sve su provođene u svrhu odgoja i razvoja djece, te poticanja aktivne participacije djece u radu lokalne zajednice. Tako su održana razna sport-

ska natjecanja, ali i više radionica. Djeci od prvog do četvrtog razreda najdraži je bio dan u kojem su, skupa s predstavnicima lokalne uprave i ravnateljem škole, zasadili sadnice javora. Ove sadnice školi je donirala MZ Sonta. »U sklopu Dječjega tjedna školi smo darovali drva javora i tako se simbolično uključili u ovu akciju, provedenu na visokoj razini. Drva su zasadili učenici nižih razreda, pa u šali možemo reći kako će skupa odrastati. I ubuduće ćemo nastojati podržavati slične akcije, jer ulaganje u djecu je ulaganje u budućnost«, rekao je predsjednik Savjeta MZ Sonta Željko Dekan.

Učenici OŠ »Vladimir Nazor« u Đurđinu:

Josipa Stantić, IV. b: Došao je i taj tjedan kada su nam sati kraći i dani puni aktivnosti. Taj tjedan se zove Dječji tjedan. U ponedjeljak smo imali crtanje po asfaltu. U utorak je trebalo biti kuhanje, ali smo zbog lošeg vremena imali kviz. Srijeda je bila naporna, jer smo išli na salaš Josipe Kujundžić. Četvrtak je bio pun utrivanja, jer smo imali kros. U petak smo išli u kino. Ja ću vam opisati moj najdraži dan - srijedu. Toga dana, mi učenici nižih razreda okupili smo se ispred škole. Išli smo 2,5 kilometra. Za neke je to bilo naporno. Kada smo stigli, bilo je veliko dvorište, što bi se na bunjevačkom reklo 'avlija'. To za mene nije bilo ništa čudno zato što i ja živim nedaleko od Josipe. Josipin djed je kuhao raki-ju. Bilo je tu i ozljeda. Naš prijatelj je ozlijedio nogu, pa smo mu mi pomogli da ga ne boli. Gledali smo fazane, konje, zečeve i golubove. Došao je i taj trenutak kada je svatko morao krenuti na svoju stranu. Doris, Denis, Marija i ja smo krenuli na drugu stranu prema mome salašu. Jako smo se lijepo proveli. Voljela bih da sljedeći put idemo na izlet na moj salaš.

Mihaela Dulić, III. b: Djeca jako vole Dječji tjedan jer je njima posvećen i zabavan. Dječji tjedan sva djeca jako vole, a pogotovo najmlađi. U ponedjeljak smo svi crtali po asfaltu. Skoro svi dječaci su crtali teren. Poslije smo imali skraćene sate. U utorak smo imali dječji kviz. Bilo je baš zabavno zato što su neki sudjelovali, a neki su bili publika i navijači. Učiteljica Renata je postavljala pitanja i pisala bodove. U srijedu smo išli na izlet. Tamo smo bili oko dva sata i super smo se proveli. U četvrtak smo imali kros i tri skraćena sata. U petak smo išli u grad. Bili smo u Dudovoj šumi i poslije smo otišli u kino. Gledali smo crtić koji je bio jako zabavan i super. I tako se završio još jedan, najbolji od svih tjedana.

Lucija Horvacki, IV. b: Opisat ću vam kako sam se provela s društvom na Kujundžićevom salašu. Taj dan je bila srijeda, počeo je kao i drugi dani. Kasnije je bilo drukčije. Otišla sam ispred škole, a tamo su već bili neki moji prijatelji. Ubrzo su se svi skupili. Stali smo dvoje po dvoje i polako krenuli. Djevojčica koja se zove Josipa nas je vodila. Išli smo na njezin salaš. Dok smo išli, mislila sam da neću moći prepješačiti taj put, ali ipak sam mogla i nisam se umorila. Kada smo stigli, vidjela sam kako su se okupili pokraj kapije. Tamo je bio mali smeđi pas i njegova mama. Jako mi se svidjelo veliko drvo. Pet ljudi je moglo obuhvatiti rukama stablo. Skoro svi smo sjedili na korijenu. Gledali smo zečeve koji su skakutali okolo. Bio je i jedan lijepi smeđi konj. Vani smo vidjeli svinje i šarene bikove, a s prijateljicama sam pazila jednog dječaka iz vrtića. Vrijeme je brzo prolazilo u društvu. Tako smo se poredali i krenuli nazad do škole. Dok smo išli kući, pričali smo i zabavljali se. Tako je prošao još jedan zanimljiv dan. Voljela bih da mogu ponoviti ovaj doživljaj. Radujem se ponovnom druženju i izletu. Najviše mi se svidjelo kada sam se družila, igrala i trčala.

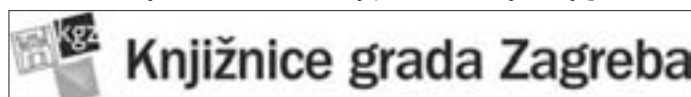
Nacionalni kviz za poticanje čitanja

Još 6 dana do kraja kviza

Odbrojavanje je počelo. Ako računamo i danas, preostalo je još svega 6 dana do kraja Nacionalnog kviza za poticanje čitanja koji ove godine nosi naslov «**Ove su knjige nagrađene, provjeri zašto!**». Vjerujem da je većina vas već ispunila on-line upitnik i prosljedila ga. Za sve koji to još nisu učinili, malo podsjećanje na uvjete i detalje o kvizu.

ŠTO JE NACIONALNI KVIZ ZA POTICANJE ČITANJA?

Nacionalni kviz za poticanje čitanja koji organiziraju Knjižnice grada Zagreba, a u Subotici ga provodi subotička Gradska knjižnica, ima za cilj približavanje knjige mladim čitateljima. Provodi se u okviru Mjeseca hrvatske knjige u knjižnicama za djecu i mladež diljem Hrvatske, a putem knjižnica, škola i kulturnih društava i za hrvatsku djecu u susjednim zemljama.

KOJA JE TEMA KVIZA?

Kviz je posvećen aktualnim problemima mladih, prikazanim u tri visoko nagrađivana romana, a od prošle godine provodi se **on-line ispunjavanjem upitnika**.

TKO MOŽE SUDJELOVATI?

Pravo sudjelovanja imaju **svi učenici od V. do VIII. razreda osnovne škole koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku**.

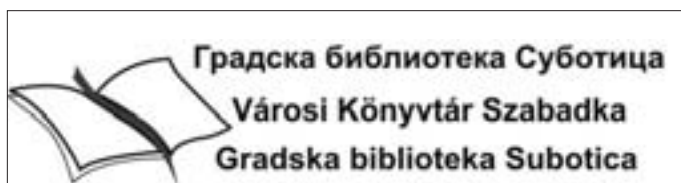
UPUTE ZA RJEŠAVANJE KVIZA

Potrebno je on-line riješiti upitnik koji se nalazi na internetskoj stranici www.knjiznica.hr/kviz, a odnosi se na sljedeća književna djela:

1. Julijana Matanović i Anka Dorić: *One misle da smo male*
2. Nada Mihelčić: *Zeleni pas*
3. Jasminka Tihi Stepanić: *Imaš fejs?*

Evo nekoliko uputa: pročitajte ponuđene naslove i odgovarajte na pitanja tako da izaberete jedan od ponuđenih odgovora.

Kviz se može po volji rješavati sve dok ga ne zaključiš i odlučiš poslati. Potrebno je dobro se pripremiti i ispunjavati ga pažljivo, jer se **kviz može poslati samo jedanput**. Popunjeni upitnici se mogu poslati s bilo kojeg računala, no, obavezno je navesti **ime Gradske knjižnice iz Subotice kako bi se moglo sudjelovati u izvlačenju**. Upitnici u kojima nije navedeno ime knjižnice, neće biti uključeni u proces izvlačenja pobjednika.

KOJI JE ROK ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA?

Rok za slanje upitnika je četvrtak, **25. listopada**.

KOJE SU NAGRADE?

Svi točno popunjeni upitnici s navedenim nazivom Gradske knjižnice iz Subotice bit će uključeni u izvlačenje koje će biti organizirano krajem listopada u Hrvatskom centru za dječju knjigu u Zagrebu. Nagrađena dva učenika, sudionika Nacionalnog kviza u Subotici, putovat će u Zagreb na **završnu svečanost i dodjelu nagrada** koja se organizira 15. studenog, tijekom Sajma knjiga INTERLIBER u Zagrebu. Za ostale sudionike Gradska knjižnica iz Subotice pripremit će nekoliko utješnih nagrada.

Svima koji sudjeluju u kvizu, puno sreće u izvlačenju nagrada, a vi koji još niste popunili upitnik, požurite, još uvijek imate dovoljno vremena to učiniti.

Bernadica Ivanković

Jako nam je zanimljivo

Jedanaestero prvašića u OŠ «Ivan Goran Kovačić» u Sonti upija svaku novu riječ koju nauče od svoje omiljene učiteljice Biljane Ribić

Nastavnica razredne nastave Biljana Ribić u ovoj školskoj godini prvašima predaje i hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Jedanaestero njezinih mališana već se kroz neku vrstu igre počelo upoznavati s novim pojmovima, ali, kako se da zaključiti, većina njih se vrlo lako prilagođava novim pojmovima. Tako nam simpatična djevojčica Mateja Loki bez pogreške ponavlja pojmove koje su do sada zajednički učili.

«Nije mi bilo teško upamtiti ove riječi, jer mi baš i nisu nepoznate. Kod nas u kući najviše se gleda Hrvatska televizija, pa sam puno riječi naučila i prije polaska u školu. Obožavam i ove igrice kroz koje skupa s učiteljicom učimo hrvatski. Jedva čekam da svi naučimo latinična slova, ja ih već znam skoro sva. Najviše se radujem knjigama koje su nam obećane, a učiteljica kaže da ćemo ih brzo dobiti», kaže Mateja.

«Puno novih riječi naučila sam i ja. Znam i čitati hrvatski, pa i ja jedva čekam da dobijemo knjige i da počnemo

pisati u bilježnice», dodaje Matejina prijateljica iz klupe Vinka Vuković.

Nastavnica Biljana Ribić ima puno strpljenja s njima. U nedostatku obećanih udžbenika, snalazi se kako zna i umije.

«Puno toga 'skidam' s interneta, a ostalo mi je i dosta materijala iz prethodnih godina. Djeca su oduševljena hrvatskim jezikom, jer je to nešto novo za njih. Dobar dio njih u obiteljima govori šokačkom ikavicom, pa im polako objašnjavam da je to njihov materinski govor i da je šokačka ikavica neknjiževno narječje hrvatskog jezika. Ove smo godine napravili novi pomak, jer su za učenje ovog izbornog predmeta zanimanje pokazali i roditelji djece nehrvatskih nacionalnosti. Po mom mišljenju, to je jedna nova kvaliteta i vidim da su sva ova djeca međusobno puno povezani-ja», kaže nastavnica Biljana Ribić.

Maja Andrašić

Mateja Loki

DUHOVNI KUTAK

Bila jedna skupina žaba koje su se poželjele natjecati. Željele su se popeti na vrlo visoki toranj. Došlo je mnogo gledatelja na utrku dati podršku žabama. Utrka je počela. Ali nitko od prisutnih gledatelja nije vjerovao da će neka žaba uspjeti doći do vrha kule. Klimali su glavama i govorili: «Joj! Joj! To je vrlo naporno! Nikad neće uspjeti.» I stvarno, žabe su počele zastajkivati. Osim jedne, koja je brzo puzila sve više i više... Gledatelji su vikali: «To je naporno! Neće tako visoko dospjeti!» Jedna po jedna, žabe su odustajale i okretale se natrag... Osim one jedne, koja je ustrajno išla naprijed. Nije se htjela predati... Na kraju su sve odustale, osim jedne, koja se sama i s velikim ambicijama popela na vrh kule. Ostale žabe, kao i gledatelji, željeli su saznati kako je uspjela napraviti ono što su ostali smatrali nemogućim. Jedan je gledatelj pristupio žabi pobjednici i zapitao je gdje je našla toliko snage da izdrži do samog vrha. Tada se pokazalo kako je pobjednička žaba bila GLUHA.

Pouka: Uvijek budi optimističan! Štoviše, budi jednostavno gluh kad ti netko kaže da ne znaš ostvariti svoje snove! U svemu možeš uspjeti kada stvarno želiš!

Donna Karan, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

NE MOGU - osoba koja odustaje
 NE ZNAM - lijenčina
 VOLIO BIH - sanjar
 MOGAO BIH - onaj koji pomalo dolazi k sebi
 POKUŠAT ĆU - čovjek na svojim nogama
 JA TO MOGU - već je na putu
 URADIT ĆU TO - čovjek koji radi
 URADIO SAM TO - čovjek koji je postao šef
 Earl Casel

Anđela Kufundžić, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

KUTAK ZA STIHOLJUPCE

Odbijeno kumstvo

«Čudan ovaj bili svijt»

S velikim zadovoljstvom u Kutku za stiholjupce mogu vam predstaviti i nešto «domaće». Naime, nakon dužeg vremena, na našim prostorima tiskana je zbirka stihova za djecu. Tako je Hrvatska čitaonica izdala poetsko djelo «Čudan ovaj bili svijt» autora Josipa Dumendžića Meštra, bačkog književnika iz Bođana. Mnogi od vas imali su prigodu jučer sudjelovati na promociji ovog djela u okviru Dana Balinta Vujkova i po vašim osmijesima mogla sam zaključiti da su vam se pjesme i svidjele.

Josip Dumendžić piše na šokačkoj ikavici, a pjesme objavljuje po periodici, ali i u zbirkama poezije u Rešetarima te «Liri naivi», a 2001. godine tiskana mu je i prva samostalna zbirka pjesama «Šokačke radosti i tuge».

S radošću piše i za djecu i to veoma uspješno. U ovom broju darujemo vam dvije pjesme iz novoizdane zbirke, a ostatak potražite u knjizi «Čudan ovaj bili svijt», koja će se zahvaljujući Hrvatskoj čitaonici moći naći u svakoj školskoj knjižnici gdje ima nastave na hrvatskom jeziku. Uživajte!

Bernadica Ivanković

Svadljivica

Oko jedne
lutke male
dvi se seke
posvađale.

Prva veli
da je njena
ta majuška
 lutka Tena.
Druga tvrdi
da to nije
i plazeć se
seki smije.

U to bane
brižna mama:
«Mile moje,
šta je s vama!
Svađa, to je
ništa ružno,
Tenino je
oko tužno.»
Sestrice se
zamisliše
i lutkicu
zagrliše.

Lija tila
kumovati
i kupiti
dar bogati
mladom pivcu
od fazana
kad se ženi
jednog dana.
Iz daljine
to mu reče,
fazan prne
i uteče.
Shvatio je
šta je bilo -
postao bi
glavno jilo.
Pa i koka
nako masna,
večera bi
bila slasna.
Makar osto
vično samac,
taka kuma
loš je jamac.

HRVATSKI JA VOLIM

Porodica, familija ili obitelj? **S**vaka od ove tri riječi ima svoje značenje, iako se najčešće pogrešno poistovjećuju i smatraju istoznačnicama, što one nisu.

Riječ obitelj rabimo kada želimo imenovati srodstvenu skupinu koja živi u zajedničkom domu i koju čine roditelji i djeca te tada govorimo o užoj obitelji. Ukoliko s njima žive baka i djed, govorimo o široj obitelji.

Riječ porodica u hrvatskome jeziku ne znači isto što i obitelj. Svi članovi neke obitelji nisu članovi iste porodice, jer riječ porodica podrazumijeva sve srodnike koji su potomci zajedničkoga pretka (otac i majka čine obitelj, no ne čine i porodicu jer su potekli iz različitih porodica). Riječ porodica česta je i u biologiji, pa ćemo reći: porodica biljaka ili životinja.

Latinsku riječ familija ne bismo trebali rabiti u književnome jeziku. Nije dobro reći:

Aninu porodicu čine mama Marija, tata Petar, brat Ivan, sestra Veronika i Ana.

Treba kazati:

Aninu **obitelj** čine mama Marija, tata Petar, brat Ivan, sestra Veronika i Ana.

Miranda

KNJIGA BAŠ ZA MENE

«Ove su knjige nagrađene – provjeri zašto»

Kao što smo vas već informirali u ovom broju Hrcka, subotička Gradska knjižnica se i ove godine priključila Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja koji Knjižnice grada Zagreba organiziraju u povodu Mjeseca hrvatske knjige.

Poznate su vam sve propozicije i uvjeti sudjelovanja u kvizu, ali najvažnije je pročitati tražene naslove. Zato vas želimo upoznati s ove tri knjige. Naravno, veoma kratko, tek da vas ponukamo da ih i pročitate.

Julijana Matanović i Anka Dorić: One misle da smo male

Ovaj književno-stručno-medicinski uradak govori o najčešće spolno prenosivoj bolesti među mladom populacijom – infekciji humanim papiloma virusom, tzv. HPV infekciji. Da bi se ovaj problem približio ponajprije mladoj populaciji, književnica Julijana Matanović i liječnica Anka Dorić stvorile su književno-dokumentarnu priču koju nam priča adolescentica Matija – njenu životnu priču isprepletenu s

jednom tako važnom temom, rakom vrata maternice, koji je zadesio njenu majku, ali koji bi se mogao dogoditi bilo kojoj ženi, pa tako u nekoj daljnjoj budućnosti i njoj i njenim prijateljicama.

Nada Mihelčić: Zeleni pas

Romanom «Zeleni pas» spisateljica nas suočava s problemima suvremenih tinejdžera. Nisu to samo ljubav i ljubavne patnje, već mnogo veći i opasniji problemi. Govori o posljedicama koje drogiranje jednog člana ostavlja na cijelu obitelj i njihove prijatelje.

Priča govori o teškoćama obitelji u kojoj pod utjecajem društva i mladalačkih problema, koji zapravo i nisu bili problemi, najstarija kćer Vlatka pada u ovisnost o drogi. Tako ona, kao ovisnica, u obitelji privlači svu pažnju roditelja. Braća i mlađa sestra na pogrešan način tumače brigu roditelja za Vlatku. Ne shvaćaju roditelje i njihove probleme, misle da ih roditelji ne vole dovoljno i da su im nevažni, što nije bilo istina.

Jasminka Tihi Stepanić: Imaš fejs?

Osim što problematizira sveprisutnost Facebooka u životu djece, roman govori o pritisku potrošačkog društva na mlade, o medijskom senzacionalizmu, prvim ljubavima, prijateljstvu, bratskim odnosima i obiteljima u kojima su se istinske vrijednosti zaboravile. Na poseban način roman otvara pitanja o novim tehnologijama, načinima komuniciranja i društvenim mrežama u čijem se korištenju skrivaju mnoge dobrobiti, ali i rizici koji vrebaju na djecu, osobito onu bez nadzora.

Kata je odlična učenica osmog razreda jedne novozagrebačke osnovne škole i živi u skladnoj, ali pomalo monotonoj obitelji. Kada Kata upozna zanimljivog dječaka, svog vršnjaka, njezina najbolja prijateljica Nataly, koja je gotovo uvijek sama kod kuće, počinje se preko Facebooka dopisivati s Tommy Boyem, mladićem puno starijim od sebe. Ne obazire se na Katina upozorenja da bi trebala biti oprezna u komunikaciji s nepoznatim osobama i držati se svojih vršnjaka te se lakovjerno upušta s njim u vezu.

Bernadica Ivanković

Anđela Klecin, III. b, OŠ „I. G. Kovačić“ Sonta

Marijan Osmanović, III., OŠ „Sveti Sava“ Aleksandrovo

Katarina Ivković Ivandekić, III. b, OŠ „V. Nazor“ Đurđin

Mladen Tolorić, I. a, OŠ „I. G. Kovačić“ Sonta

Emil Cvijin, IV. c, OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Zdravko Ostrogonac, III. a,
OŠ „Matija Gubec“ D. Tavanktu

Anita Lovrić, II-1, OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Luka Pokornić, III. h, OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Anita Molnar, VI-1, OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Sara Vuković, III. a, OŠ „Matija Gubec“ D. Tavankut

Leona Matković, III. h, OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Marko Vuković, IV. c, OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Josipa Horvacki, III. b, OŠ „Vladimir Nazor“ Đurđin

Srđan Lovrić, VI-2, OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Zdenko Ivanković, IV. c, OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Ili je nemir ili nešto kuha!

Bog! Kako me živcira ova škola! Najbolje mi je kazati škola, iako me živcira u biti mnogo toga - ovih dana prosto vrim... Sve je dobro ujutro, odradim svoju jutarnju tjelovježbicu, pogrickam krišku tosta s marmeladom, operem zubiće i pođem počesljana u školu i... sve se pokvari! Te netko nije razumio zadatak iz matiša, pa nastavnica šizne, te dobijemo novu lektiru, a ja ni staru nisam pročitala, te ♥ otputovao negdje s orkestrom, te cure na odmoru spikaju tak grozomorno dosadne stvari o kojekakvim statusima s face-a da me prosto mozak zaboli... Ne znam kako vi, ali moja **individa** ne može podnijeti gluposti, pa to ti je... Nova riječ za danas! Znači: jedno biće, jedinka, pojedinac, odnosno - osoba, ličnost, a dolazi od latinske riječi «individuum», što znači «nedjeljivo».

Onda ti ja tako polubijesna dođem kući... Mama i tata rade, maleni su kod bake Ivanke. Trebala bih se radovati što sam sama. Moje društvo u mojoj situaciji baca torbu skupa s **aurum** školskih briga. Druga nova riječ! «Aura», od grčkog «aure» = dah, vjetrić, zrak, a znači: «prema nekim tobožnjim znanstvenim shvaćanjima, svijetlo zračenje oko nečijeg tijela» - kad se radi o školi, vrlo, vrlo neugodno zračenje - mislim da razumijete! Tada, oslobođen i sjećanja na školu, prosječan teenager/ica napada hladnjak, pravi si sendvičke i - zauzima položaj kraj kompa. Prvo obilazak face-a, odgovaranje na glupave statuse, pokoji like, pa sitne provokacije... Onda postave neku novu pjesmu s YOU TUBE-a, tek da budu zanimljivi, a u biti - u pozadini im idu crtići na telki! Meni je to sad baš glupo... Živcira me! Ipak, kad pogledam iz drugog kuta (MOG kuta!), ja se nasmijem... Kako smiješno što gube vrijeme na to... misle si da su više face ako stalno vise na face-u... LOL! ☺☺☺ Nemojte me shvatiti pogrešno - volim ja FB, ja sam prava.

suvremena cura, internet je moj medij za sve... Ipak, kad je usiljeno, bez pravog teka - ni jagode sa šlagom ne valjaju! MMMM... nema sad jagoda, pa nije dobra usporedba. Eto, ako nisi željan slatkog i trbuh ti pun, ni kesten pire ne valja. Toga ima, na sreću.

Malo me živcira i to što će uskoro moj rođendan... Zbilja ne znam kako ga proslaviti, a da ne bude smor živi... Već sam na toliko užas dosadnih tulumčića bila da se osjećam kao **veteran** istih... Tu sam riječ čula u filmu, a znači: «veteran», lat. veteranus, od riječi «vetus», što znači «star», pa to ispadne - stari, isluženi vojnik ili stari iskusan radnik na nekom poslu. Na tim se «zabavama» jede i pije i ogovara, šapće o drugom iza

leđa - kao da smo odrasli! Nina i ja se cerekamo dok ne poželimo poći, a onda - pošto smo fino odgojene djevojke - pokušamo «spasiti situaciju». Pohvalimo slavljenikovu (ili slavljeničinu) sobu, posluženje, odjeću za tulum, pitamo ih koje igre najviše vole, pa to onda započnemo. Pantomime, nastavljanje riječi na zadani slog, «ubojice» namigivanjem, «twista», «na slovo, na slovo» na lude teme (voće, povrće, životinja, biljka, pjevač, pjevačica, lik iz crtića, kompjutorska igrice, lik iz TV serije - bilo što, samo da se smijemo!), «mjesto zločina»... Do kraja, svi prihvate i odlično se zabave, ali Nina i ja se nekad pitamo zašto uvijek mi moramo započeti. Kao da nitko niti ne shvaća kako je glupo i dosadno ogovarati i prikriveno ili manje prikriveno vrijeđati ili rugati se «prijateljima»... I taj naziv «prijatelj» - kako glupo zvuči imati 1000 prijatelja na face-u... U biti, ja imam samo Ninu... i Jasminu, koja će danas skupa s njom doći na onu već dogovorenu toplu čokoladu sa šlagom!

E, sad kad sam se sjetila njih dvije, više se ne živciram. Super mi je! Prijatelji JESU blago!

Inače, ♥ navečer dolazi k meni prepisati zadaću - molio me je, pa kako da odbijem! I radi toga sam malo nemirna, ali... Preživjet ću!

Voli vas

Teenica
tanagerica ♥

HRCKO

Mikrofon

Poštovani gledatelji i slušatelji, želim vam dobar dan! Vi gledate popularnu emisiju u kojoj ćete slušati dobro poznate pjesme. Zapjevajte s nama.

La-la-la... Da, da, bila je to naša omiljena Lorena!

Iza zatvorenih vrata Vedranine sobe čula se glazba, ali i glas voditeljice, možda ne baš najjasnije, ali kao da je bio uključen radio. Mama je otvorila vrata, kad ono Vedrana na krevetu, u ruci joj dezodorans, ali ovoga puta kao mikrofon. Naglo je prestala glazba, nije se čuo govor voditeljice. Uz upitni osmijeh, mama će:

- Što je to bilo? Slušaš radio?

Vedrana je brzo sišla s kreveta, skupila neke krpice i ubacila ih pod jastuk. Odgovoriti je morala, zapravo se htjela što prije riješiti maminih pitanja.

- Da, nešto imam snimljeno na mobitelu. To sam slušala.

Mama se sjetila da njezina miljenica od prije mjesec dana, kako je krenula u sedmi razred, ima pravila na vratima kojih bi se trebalo pridržavati. S obzirom da je Vedrana uvijek bila prilično povučena, a radovala se svakom, ma i najmanjem nastupu, pustila joj je njezinu intimu i izašla iz sobe. Više se ništa nije čulo, ali su vrata ubrzo opet zatvorena i započela je neka «nova emisija».

Nekako su iz obiteljskog ormara počeli nestajati razni rupci, mamine cipele su češće bile u dječjoj sobi, kao i torbice za izlazak. Istina, za sve izgubljene stvari najbolje je pitati Vedranu, koju su od milja prozvali Tražilica, budući da najbrže nađe izgubljeno. Međutim, jednog petka Tražilica je ostala u školi duže, a majci je trebala okrugla četka za kosu i morala je ući u «zabranjenu» sobu. Gdje tražiti? Bilo je u sobi prilično namještaja, ali i nekih rupa - kako ih je zvala Vedrana. U tim rupama, iza i ispod kreveta, pod stolom, iza police, u kutiji za krevetninu, i još nekima koje nemaju ime, nalazile su se krpice i omiljeni predmeti za zabavu. Ako je neki od njih bio tatin, mamin ili bratov, nije problem. Tko ga treba, može uzeti - ali, dat će ga Vedrana. Tražeći četku, mama Biljana je naišla na pravi «buvljak». Davno zaboravljene naušnice, šalovi, kravata, kratke suknjice, drvene kuhače i kuhinjski poklopci, sve se to našlo u «crnim rupama», ali četke nije bilo. Iznenadenje je zamijenio bijes što je sve u neredu, jer je mama svojoj pubertetici stvarno vjerovala kada je prije samo tjedan dana rekla da će održavati red u vlastitoj sobi.

Ništa nije rekla mama Vedrani po povratku iz škole. Pustila ju je i čekala što će reći kada vidi da su rupe otkrivene i da je sve stavljeno na sredinu sobe. No, nije očekivala da će tako odjednom poteći suze po prištićima pokrivenom i pocrvenjenom obrazu. Nije htjela ni čuti mamu, ali ni objasniti svoje suze, a kamoli ranije ponašanje u uređivanju sobe. Doći će novi dan, dat ćemo joj vremena, pomisli zabrinuta majka.

Prošla su dva dana, iz sobe se opet čula glazba, čuo se govor... Da ne bi upala nepozvana u sobu, mama se krišom došunjala do prozora i počela slušati. Nije mogla vjerovati svojim ušima. Vedrana pjeva! U ruci joj mikrofon, ili je to trebao biti stari fen. Na glavi šešir, oko vrata i preko ramena prebačen rubac, u kratkoj suknjici i u cipelama s visokom potpeticom! Ona koja nikada nije htjela u školi ili u kući pred nekim zapjevati, u svojoj je sobi bila prava zvijezda! Divan glas, ona pleše, smješka se zamišljenoj publici, čiju su ulogu igrali uredno poslagani Vedranini medvjedići na krevetu. Mamin pogled ostao je zalijepljen za ovu sliku u sobi i nije se mogla pokrenuti dok je nisu skoro srušili pas Micko i mačkica Pipi u svojoj jurnjavi. Brzo se povukla i počela razmišljati.

Približavao se Vedranin rođendan. Slavit će ga u svom društvu, u obližnjoj igraonici. Dogovoreno je s vlasnikom, ujedno animatorom rođendana da će za Vedranu pripremiti iznenađenje. Društvo je stiglo, sve se odvijalo kako to bude na rođendanu, uz glazbu i pokoju igru... A onda kulminacija večeri. DJ je najavio karaoke. Prva će nastupiti slavljenica Vedrana! Iako iznenađeno, društvo je počelo pljeskati. Uz burno odobravanje, glazbu i riječi na zidu, Vedrani je u ruke stavljen mikrofon. Kao da se našla u bajci, ona zapjeva i zaboravi da do sada nikada nije pjevala pred drugima. Nakon prvog šoka zbog neočekivano lijepog glasa, oduševljenje je ispunilo dvoranu i počne pravi «skakavac» od plesa. Mama Biljana je iz prikrajka promatrala rađanje labudice iz «ružnog pačeta».

Vrativši se kući, Vedrana je sijala. Ovakav rođendan nikada nije imala. Poljubila je mamu i tatu, čak i brata, uzela u krilo Micka i Pipi i rekla:

- Ovo je bilo stvarno cool!

A mama joj pruži kutiju s obiteljskim darom u kojem je bio - nećete se iznenaditi? Mikrofon!

Katarina Čeliković

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

Prava djeteta

Konvencija o pravima djeteta je međunarodni dokument usvojen na Glavnoj skupštini Ujedinjenih naroda 20. studenoga 1989. godine, a sadrži standarde koje država potpisnica mora jamčiti svakom djetetu. Konvencija ima snagu ZAKONA, tj. postoje sankcije u slučaju kršenja tih prava.

DJEČJA PRAVA OBUHVAĆAJU:

Građanska prava i slobode djece

Svako dijete ima pravo na: ime i nacionalnost, zaštitu od uskraćivanja identiteta, slobodu izražavanja, slobodu mišljenja, savjesti i vjerskog opredjeljenja, slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, informacije iz različitih izvora, privatnost, zaštitu od mučenja ili drugih okrutnih, nehumanih oblika ponašanja ili kažnjavanja, zaštitu od zakonski neutemeljnog uhićenja ili neopravdanog uskraćivanja slobode.

Prava djece na posebnu zaštitu

Svako dijete ima pravo na posebnu zaštitu: u iznimnim situacijama poput oružanog sukoba ili kad su djeca odvojena od obitelji ili doma, kad je dijete u sukobu sa zakonom, u situacijama iskorištavanja, poput radnog iskorištavanja djece, korištenja narkotika, seksualnog iskorištavanja ili zlostavljanja, prodaje, trgovine, otmice, kad se radi o diskriminaciji bilo koje vrste.

Prava djece na obrazovanje, odmor i kulturne aktivnosti

Svako dijete ima pravo na: besplatno osnovnoškolsko obrazovanje, mogućnost srednjoškolskog obrazovanja i stručne obuke, obrazovanje koje u najvećoj mogućoj mjeri razvija djetetovu osobnost, talente te mentalne i tjelesne sposobnosti, odgoj i obrazovanje koje priprema dijete za aktivan život odrasle osobe u slobodnom društvu, odgoj i obrazovanje koje njeguje poštovanje djetetove obitelji, kulturnog identiteta i jezika, poštovanje djetetove zemlje te prirodnog okruženja, odgoj i obrazovanje u duhu razumijevanja, mira, tolerancije i jednakopravnosti, odmor, igru i mogućnost sudjelovanja u kulturnim i umjetničkim aktivnostima, mogućnost uživanja kulturnog identiteta, vjere te uporabu materinjeg jezika.

Prava djece na zdravlje i socijalnu skrb

Svako dijete ima pravo na: život i razvoj, odgovarajući životni standard, najviši mogući standard zdravlja i učinkovite zdravstvene usluge, posebnu skrb, ako se radi o djetetu s posebnim potrebama, koja mu osigurava dostojanstvo, potiče samostalnost i olakšava aktivno sudjelovanje u zajednici, društvenu sigurnost i usluge socijalne skrbi.

KUTIĆ ZA VRTIĆ

Draga djeco, jesen nam je pokucala na vrata, ako ne s hladnijim danima onda s mnoštvom plodova koje donosi. Uživajte u radostima zrele jeseni i radujte se slatkom voću koje ove godine baš nije obilato rodilo, jer je cijela godina bila sušna. Ali u ovim našim krajevima ipak ima dovoljno jabuka, krušaka, šljiva, grožđa, da se poigramo skupa...

VOĆNI RAŽNJIĆI – RECEPT

Sastojci:

- * svako voće koje se može nabosti na štapić (osobito jesensko: grožđe, jabuke, šljive, kruške, dunje),
- * sir izrezan na komadiće veličine zalogaja (cheddar, emmentaler, trappist, mascarpone ili neki drugi),
- * drveni ili šareni plastični štapići.

Upute za pripremu:

- Da bi zalogaji bili ukusniji i zasitniji, voće kombinirajte sa sirom.
- Voće i sir treba složiti na odvojene tanjure radi lakšeg slaganja ražnjića.
- Birajte voće veselih boja, možete kombinirati svježe voće s voćem iz kompota (npr. ananas).

Omiljeno voće i sir slažite na štapiće redom kojim želite.

Voćni ražnjići se lako mogu pretvoriti u povrtnu ražnjiću, uz izbor sitnijeg povrća, kao što su cherry rajčice, mrkva i očišćene masline. Također kombinirajte sa sirom. Ovakve "grickalice" se mogu ostaviti u hladnjaku i za kasnije, kad ogladnite. Uživajte u finom i zdravom međuobroku. Napunite organizam "bombom" vitamina i zdravih hranjivih sastojaka za jesenske dane koji su pred nama i obranite se od virusa i prehlada koje donosi hladnije vrijeme. Ako mašta prevlada umom, možete početi stvarati razne figure. Uživajte u igri s jesenskim plodovima!!!

JESEN NA PUTU

Ksenija Grozdanić

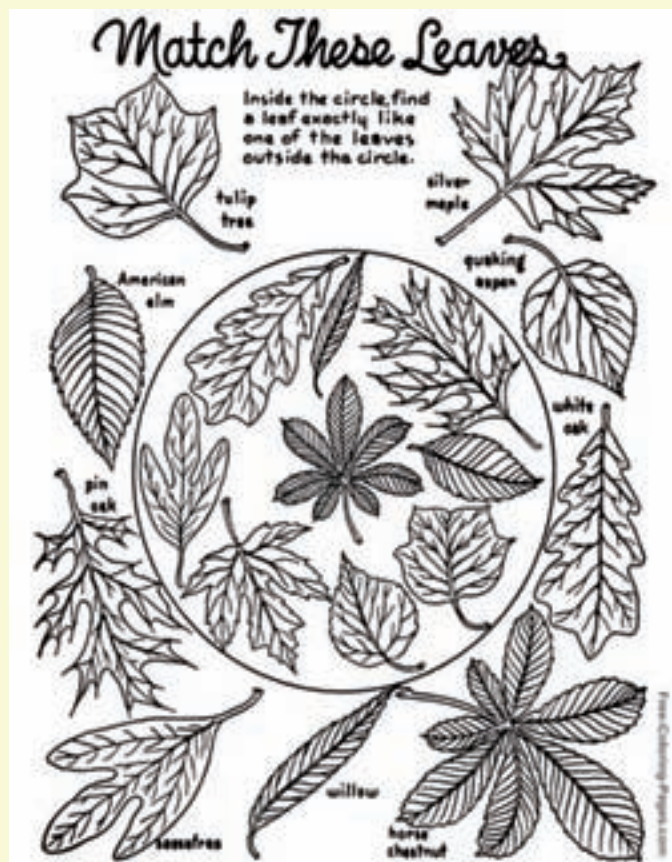
Obukla je jesen kaput
i krenula na dalek put.

Spremila je u svoj u ruksak
jedan mali kišni oblak.

Ponijela je novi kist
da oboji svaki list.

Još u svaki džep sa strane
Pokoji joj kesten stane.

A u svojoj zlatnoj kosi
Miris dunja ona nosi.

Draga djeco, evo pravog jesenskog zadatka za vas. Prepoznajte vrste listopadnog drveća i obojite njihove listove istim bojama - nijansama. Pokušajte i definirati njihova imena.

Priredila: Marina Piuković

VRIME NA SALAŠU

TIK-TAK, TIK-TAK, tako kuca zidni sat... Koliko sam samo rima smislila na temu kucanja zidnog sata! Koliko sam samo priča izmaštala sa zvukom TIK-TAK u pozadini... Zauvijek će to biti nešto bajkovito, čudno i neobično, nešto što sluti na čudesne pustolovine s obvezno - sretnim završecima...

Na salašu se ne žuri priviše. Ustat i ligat se zna kad se mora, radiš dokle možeš i - dok ne sustaneš! Zimi se na vrime triba propalit, da čeljadi ne bude ladno. Pilež i josag ne smiju bit gladni, ali to se mož na vrime. Kasnit se ne smi u crkvu i na nediljnu užnu. Za te najvažnije stvari, koje moraju bit «na vrime», tu je ura, zidni ili stoni sat, koji kuca TIK-TAK...

Sat se ne smi dirat. Da se ne pokvari. Majstor je čak u varoši, a i skupa je to stvarca. A vridne stvari se na salašu - znadu čuvat! Zato ja samo gledam, gledam i gledam. Kad svi malo poligaju u podne, a ja se kobajagi igram s bebama da im ne smetam, ja tijo dovučem stoc, popnem se i - malo ga pipnem.

Pssst! Nemojte nikom kazt! Moram, jer tako je lip, tako je ta slika lipa i nježna... A utezi - tko ji ne bi tio dirnit? Imal tog diteta na svitu kojeg taj «čarobni predmet» ne zanima? Taj sat kuca vrime - neko osobito vrime... U tišini i miru u kojem sam živila i rasla, taj sat je kuco vrime do nekih prekrasnih stvari. Do dobi kad ću porast i bit dobra i pametna i lipa ko mama♥ i ja imat svog muža i dicu. Do vrimenta kad ću porast i bit velika i jaka ko tata♥ i moć svašta nosit, poradit i pivat i divanit jakim glasom. Do vrimenta kad ću ja druge volit, čuvat i moć obradovat ko što oni mene raduju. Kuca sat vrime do časa kad ću ja dici izmišljat pripovitke kojima ne manjka ni vila ni vite-

za ni razbojnika, borbi ni pobjeda, ni salašara ni salašarki, ni ljubavi ni dice, ni sretnih svršetaka. Sat kuca vrime kad ću ja zateć moje dite da se penje na stoc i miluje stari didin i majkin zidni sat. Bit ću tiho onda i praviti ću se da ne vidim i paziti da mi ruvo ni ne šušne, da me ne otkriju. Jer, i za njih sat divana ima... TIK-TAK, TIK-TAK... Za svakoga pripovitku ima sat...

Vrime ide... Sat kuca TIK-TAK... Priča priče, a ja slušam i pišem... Ja sam odrasla, a još uvijek dite - još uvijek volim taj stari sat...

- * Kakve sve ure/satovi postoje?
- * Kakve si vidio, a kakve imaš u svojoj kući?
- * Izmisli priču u kojoj će detalj (motiv) biti kucanje sata!
- * Znaš li namjestiti sat/uru da ide točno?
- * Što voliš da te budi: budilica, alarm na mobitelu, mamin ili tatin poljubac?
- * Nacrtaj tebi najljepši sat - može iz mašte, te nam pošalji crtež!

Vesna Huska

KUHAJMO ZAJEDNO

Sendviči!

Mali, veliki, topli, hladni sendviči!

Stalno slušamo kako nije zdravo jesti brzu hranu - 'fast food', nego treba jesti sporu hranu - 'slow food'. Što to zapravo znači?

Na internetskoj slobodnoj enciklopediji - Wikipediji, brzu hranu ovako definiraju:

„Brza hrana (eng. fast food) je termin i vrsta hrane koja se u restoranima brze hrane vrlo brzo priprema i servira, a usto je i jeftina pa se zbog toga naziva brza hrana, no ona se još ponekad naziva i junk food (što u hrvatskom jeziku znači hrana smeće).

U svijetu su posebno popularni hamburgeri (kao što je Big Mac, dvostruki hamburger), mesni hamburgeri te pomfriti, to jest prženi krumpirići, ali i gazirana pića, najčešće Coca-Cola.“

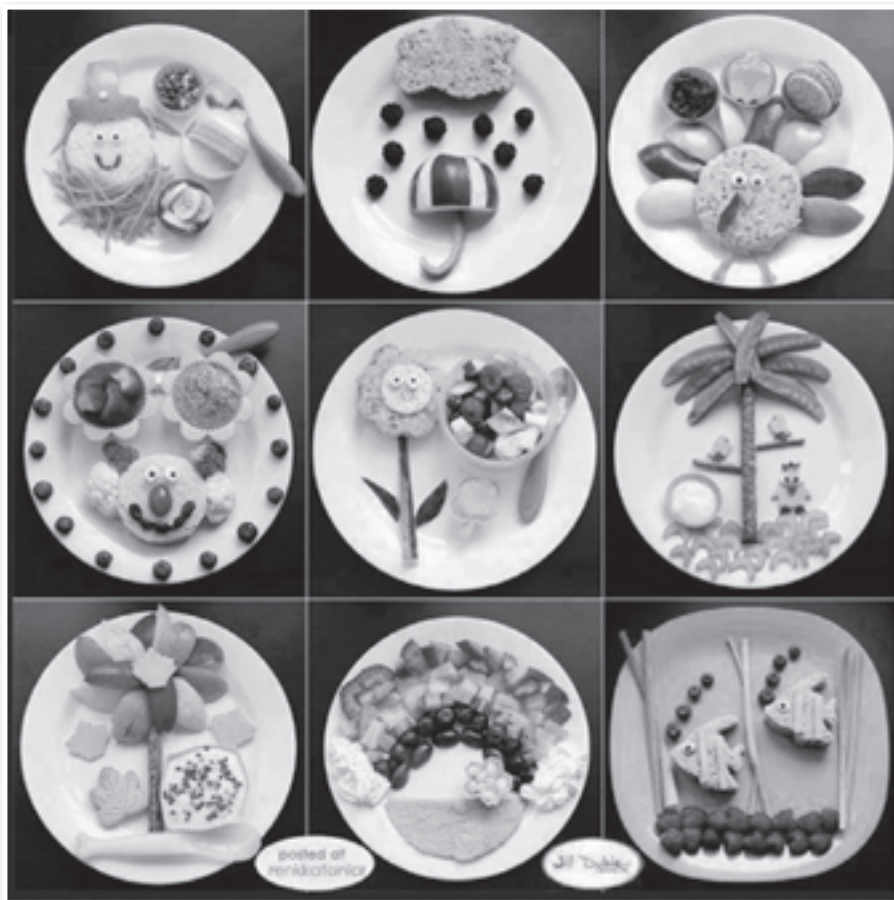
A što je sa sendvičima? Smijemo li jesti omiljene nam sendviče?

Smijemo, no trebamo ih pripremiti od zdravih namirnica. Poželjno je bijeli kruh zamijeniti integralnim, umjesto margarina namazati sirni namaz ili maslac, te uz salamu ili kobasicu dodati puno zdravog, svježeg povrća.

Sendviči koje vam danas nudimo su vrlo zdravi, a još su i jaaaaaa-aaaaaako zanimljiva izgleda (ne moraju nužno biti slani).

Potrudite se i, nadahnuti našim idejama, napravite zdrave sendviče za svoj rođendan, tulum ili za 'obični' doručak.

Dobar tek!

Miranda

HRCKO

19

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Konji su moja ljubav na prvi pogled...

Upoznajmo Leonu Matković

Možda smo o njoj trebali pisati i ranije, a možda će u idućem razdoblju svojim radom i uspjehom zaslužiti da ponovno pričamo o njoj... bilo kako bilo, radujem se što vam u ovom broju mogu predstaviti jednu posebnu djevojčicu, veselu i skromnu, s puno zanimanja, duge, ravne, svijetlo smeđe kose. Upoznajte... Leonu Matković.

Leona je drugo dijete Mirjane i Zlatka. Ima stariju sestru Kristinu (12 godina) i mlađeg brata Andriju (4 godine). Pohađa nastavu na hrvatskom jeziku u III. h razredu Osnovne škole «Matko Vuković» u Subotici, kod učiteljice Ane Čavrgov. Ali u školu idu svi i to nije ništa neobično, nije neobično ni što je odlična učenica, i takvih ima dosta.

i tvrdoglava te uvijek ostvari ono što naumi. Aktivna je i u katedralnoj župi svete Terezije Avilske, gdje ide na vjeronauk, pjeva na «Zlatnoj harfi» i sudjeluje na misi. Od predmeta u školi, omiljeni su joj engleski i mađarski, zbog jezika, ali i likovni odgoj jer voli crtati. Najčešće crta životinje, jer ih jako voli. Pokraj mačaka, pasa i zečeva, najviše voli konje. Čini joj se da je to ljubav na prvi pogled. Prema priči njezine mame, kada je prvi put uživo ugledala konja, bila je nešto starija od godinu dana, vidno se obradovala i od tada ta ljubav ne jenjava. Među prvim riječima koje je izgovorila kao mala, osim onih uobičajenih mama, tata i slično, bila je riječ konj. Otuda i

Neobična i interesantna je njezina velika zainteresiranost za život oko sebe, točnije Leona se bavila, ili se još uvijek bavi mnogim aktivnostima. Spomenimo kako je trenirala plivanje dvije godine, bavila se atletikom, išla je na sate jahanja i tenisa, već nekoliko godina dodatno uči engleski jezik, a ide i na folklor u HKC «Bunjevačko kolo». Pokraj svega toga, možda i najvažnije, Leona je učenica I. nižeg razreda osnovne glazbene škole u Subotici, gdje svira klavir u klasi profesorice Krisztine Máté. Već dvije godine odlazi na natjecanje u Novi Sad, gdje je oba puta u svojoj kategoriji osvojila prvu nagradu na Međunarodnom natjecanju pijanista «Josip Slavenski».

Kao i sva druga djeca, Leona se voli igrati, posebice voli vrijeme provoditi u druženju sa svojom najboljom prijateljicom Ivanom Vojnić Zelić. Veoma je uporna, a pomalo

želja da ide na jahanje. Tamo je naučila hraniti konje, četkati ih, ali i jahati s rukama i bez ruku. Zato je na moje pitanje što želi postati kada odraste, veoma sigurno i brzo odgovorila: veterinarika. Vjerujem, ne trebam obrazlagati njen odgovor.

Leona je i veoma vrijedna. Rado pomaže mami, a svi koji ste bili ove godine u Etno kampu, mogli ste je i osobno upoznati. Omiljena hrana su joj palačinke i špageti, a voljela bi se oprobati i u baletu. Međutim, stalne obveze joj još uvijek to ne dopuštaju te ona sama vježba doma uz glazbu. Svima rado preporučuje knjigu «Tisuću zašto, tisuću zato», jer je veoma interesantna te neke odgovore iz nje zapisuje u svoju bilježnicu. Još jedna velika želja joj je otputovati u Francusku, vidjeti Pariz i, naravno, Disneyland. Zato joj želim da joj se što skorije, barem ova posljednja želja i ispunji.

Bernadica Ivanković

GLAZBENI KUTAK

HRVATSKA TOP LISTA LISTOPADA 2012.

1. Tony Cetinski - Zbogom odlazim
2. Đani Stipaničev - Prokleta ljubav
3. Urban & 4 - Ako se napijem
4. Mayales - Virtual baby
5. Ignor - Sara, Lana
6. Severina - Italiana
7. Neno Belan & Fiumens - Ulicama grada
8. Colonia - Laž za laž
9. Massimo - Sretan put
10. Saša Lozar - Rano me radi nje nebo budi

Dječji zbor Kikići - Zagreb, Hrvatska

Čuvam mamu, čuvam tatu
Dijete sam k'o svako drugo
Svoju mamu često gnjavim
Jer je jako, jako volim
Ja na vrijeme točku stavim.

Kada tata s posla dođe
Igrat bi se odmah htjela,
Jer ga jako, jako volim,
Dam mu mira prije jela.

Kada vidim teško im je
Cendranju je kraj,

Zagrlim ih i poljubim
Skuham čak i čaj.

Čuvam mamu, čuvam tatu,
Da mi duže traju,
Koliko ih puno volim,
Neka dobro znaju.

Kada treba stoput reći
Znam da to ih strašno ljuti,
Jer ih jako, jako volim
Trudim se od prve čuti.

HRCKO

KINOMANIA

Sammy 2: Morska avantura

Nastavak popularnog animiranog filma, priča je o maloj kornjači na velikom putovanju kroz oceane. U novoj avanturi Sammy će završiti u akvarijskom showu za turiste u Dubaiju, odakle će morati pobjeći skupa sa svojim morskim prijateljima...

NANNY MCPHEE: POVRATAK ČUDESNE DADILJE

Čudesna dadilja Nanny McPhee dolazi na farmu gdje su mali rođaci međusobno posvađani, no dadilja će naći rješenje i za taj problem. U najnovijoj avanturi, Nanny McPhee

dolazi pred vrata mlade majke Isabel koja pokušava voditi obiteljsku farmu dok je njezin muž odsutan. Ali nakon što je došla, Nanny McPhee uskoro otkriva da Isabelina djeca vode pravi mali rat protiv svojih dvoje razmaženih rođaka koji su došli i odbijaju otići. Koristeći sve svoje najbolje metode koje uključuju leteći motocikl, kip koji oživljava i bebu slona koja se pojavljuje na najčudnijim mjestima, Nanny McPhee pokušat će kompletno kućanstvo Greenovih naučiti pet vrijednih životnih lekcija.

ČUDESNI SPIDER-MAN

Avanturistički spektakl koji se bavi mladošću Spider-Mana te prati njegove srednjoškolske dane u kojima je tek stekao supermoći kojima će spašavati svijet od zlih negativaca...

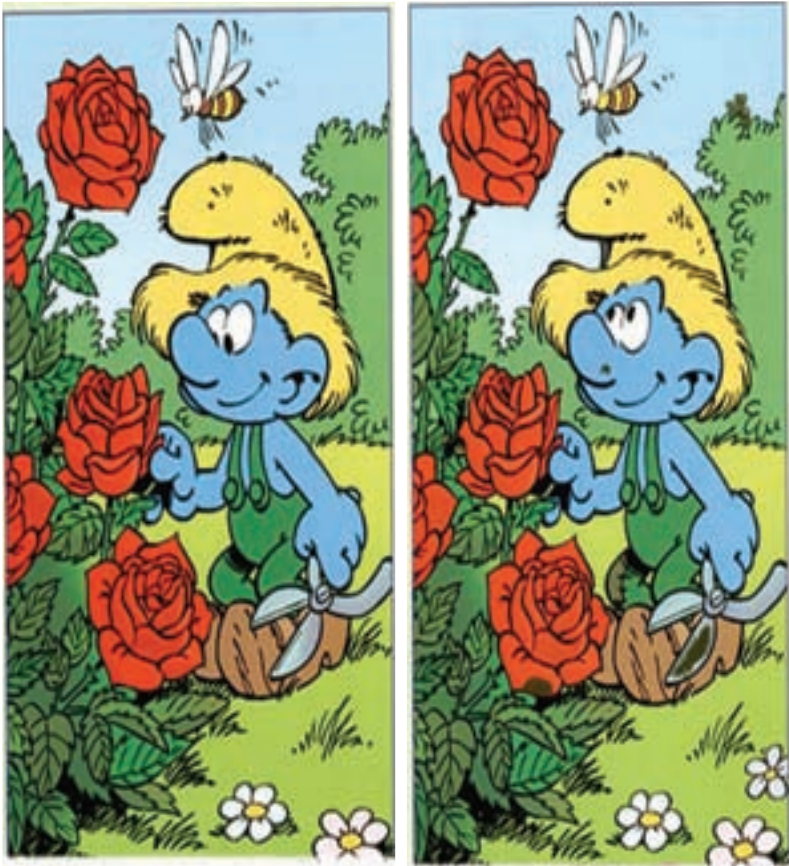

Priradio: Z. Sič

1. Promatrajući gornju sliku, na donjoj do crtaj i oboji ono što nedostaje:

2. Pronađi deset razlika između dvije slike:

3. U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće riječi: CRTIĆ, KRDO, GLAZBA, TOR, BUDILICA, KIVI, INTERNET, BUDUĆNOST, JANJE, MANDARINA, ZIMNICA, KOSA, LUK, DRVO, MLIJEKO, GRM, SAČE. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

K	T	S	O	N	Ć	U	D	U	B
U	Ć	A	C	I	N	M	I	Z	T
A	N	I	R	A	D	N	A	M	E
E	Ć	A	S	C	M	R	G	A	N
O	K	E	J	I	L	M	S	I	R
E	N	I	T	L	Ć	O	V	D	E
K	Nj	O	Lj	I	K	I	R	U	T
R	R	A	L	D	K	V	T	B	N
D	I	U	J	U	O	M	C	R	I
O	K	I	A	B	Z	A	L	G	C

4. Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv naše najveće šumske životinje. U pitanju je četveronožac prekriven gustim krznom. Tromo se kreće, ali vješto penje i dobro pliva. Hrani se šumskim plodovima, medom i ribom, ali kad je gladan, napada divljač ili stada ovaca. Zimi spava zimski san, ne jede, nego troši zalihe sala iz tijela.

1. Livadna biljka sa žutom glavicom koja je sastavljena od mnoštva cvjetića.

2. Vrsta južnog voća narančaste boje, a nije mandarina (množina).

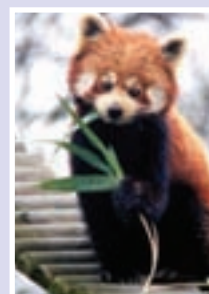
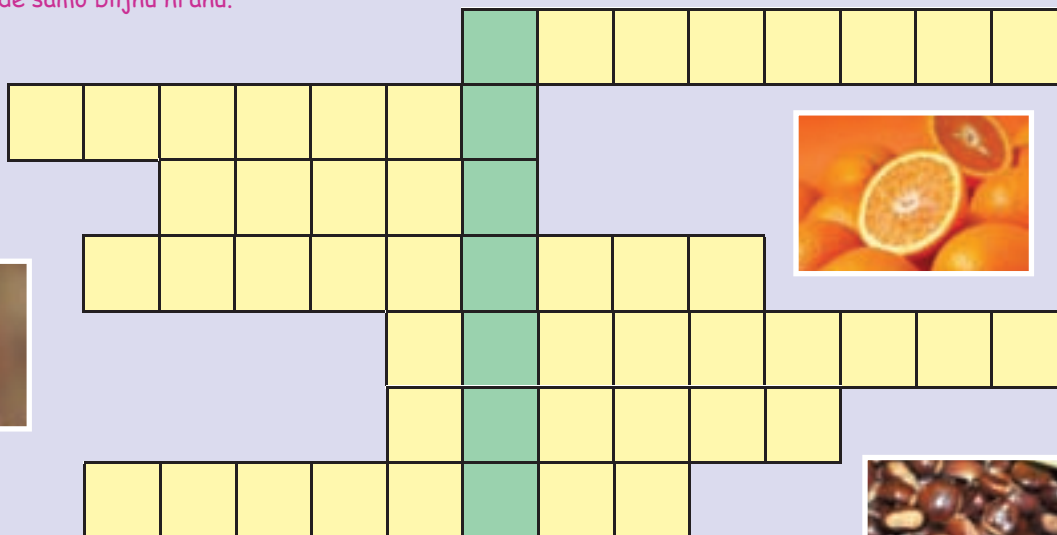
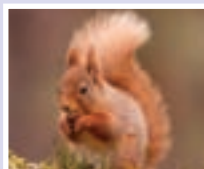
3. Pernate domaće životinje: kokoš, pura, guska, patka... (jedno riječju).

4. Mala ptica selica crno-bijele boje. U jesen odleti u toplije krajeve, a u proljeće se vraća u svoje gnijezdo. Hrani se mušicama.

5. Mala četveronožna šumska životinja vrlo dugog i kitnjastog repa. Živi na drveću i odlično se penje.

6. Listopadno drvo i njegov plod koji čuva u zelenoj bodljikavoj ovojnici.

7. Životinja koja jede samo biljnu hranu.

U ZDRAVOM TIJELU ZDRAV DUH

MED - KAKO TO SLATKO ZVUČI...

Dragi Hrckovci, upotrebljavate li med u prehrani? Stavljate li ga u čaj ili na kruh?

Znate li koliko je med vrijedan u čovjekovoj prehrani, znate li da čudotvorno liječi mnoge bolesti? Hajde da prvo upoznamo osnovne odlike meda...

Med je sladak, gust i specifičnog okusa i mirisa. Pčele ga proizvode iz biljnih sokova, kojima mu dodaju vlastite specifične tvari, te ga odlažu u saće. To je namirnica od davnina poznata čovjeku, vrlo cijenjena zbog svoje hranjive vrijednosti.

Med sadrži više od sto važnih sastojaka. To su, prije svega, šećeri kojih ima i do 75 posto, voda 18 posto, kiseline 0,3 posto (jabučna, vinska, limunska), vitamini C i B kompleks, sadrži i nešto bjelanjčevina, minerala... Med je dva puta slađi od šećera jer sadrži fruktozu, a ujedno je i siromašniji energijom jer sadrži vodu.

Također je dobro poznat i sportašima, jer im osigurava brzi izvor energije.

Med poboljšava rad svih organa, od njega ćete bolje učiti i biti fizički aktivniji, ali ne i umorni. Daje snagu čitavom organizmu.

Poboljšava otpornost na infekcije i zaraze, odličan je protiv hunjavice, prehlade i suhog kašlja, poboljšava apetit, štiti čovjekov organizam od štetnih utjecaja raznih virusa i bakterija.

Poznate vrste meda su: bagremov, kestenov, livadni, lipov, kaduljin, vrijeskov...

U idućem broju donosimo vam priču o proizvodima od ove korisne namirnice, a do tada budite slatki kao med ☺ i pojedite barem jednu žličicu meda na dan.

5. Oboji sliku:

Z. Sič

Jesenski plodovi

Što sve možemo s bundevama?

Zlatna jesen uvijek nam daruje svoje prekrasne darove. Kraljica među jesenskim plodovima zasigurno jest - bundeva. Od nje možemo svašta napraviti. Nekoliko posve različitih primjera možete vidjeti i ovdje, a sve je ostalo na vama i vašoj kreativnosti.

Obiđite salaše, pokupite prekrasne bakine bundeve i 'bacite' se na posao...

1. Svijećnjak - nisu sve bundeve velike, možete iskoristiti i one najmanje. Sredinu izbušite u obliku kruga i u nju umetnite lučicu svijeće.

2. Vaza - predložite mamama da tijekom jeseni svoje omiljeno cvijeće drže u izdubljenoj bundevi.

4. Uvijek ih, naravno, možete potpuno izdubiti i izbušiti otvore pa unutra staviti svijeću, onako kako to rade Amerikanci za popularni Halloween.

5. Ako vam se niti jedna od ovih ideja ne sviđa, bundevu možete popapati i to kao juhu, savijaču od bundeve ili jednostavno, kao poslasticu - pečene bundevine kriške.

3., 3. a i 3. b Napravite lutke - obojite bundeve, nacrtajte/nalijepite oči, usta, zalijepite kosu i složite veselu družinu na travnjak ili balkon.

Miranda